

LANDMANDENS AFGRØDER

Hvede

Hvede er verdens vigtigste kornart, og en af de mest dyrkede i Danmark. Den umodne hvedemark kendes på sin blågrønne farve. Akset i toppen har ingen stak, »hår«. Hveden bruges til dyrefoder og mel.

Byg

Vårbyg og vinterbyg er den mest dyrkede kornart i Danmark. Byg anvendes især til dyrefoder og ølfremstilling. Den kendes let på de lange stak - de lange »hår«, der sidder på akset i toppen af bygplanten.

Rug

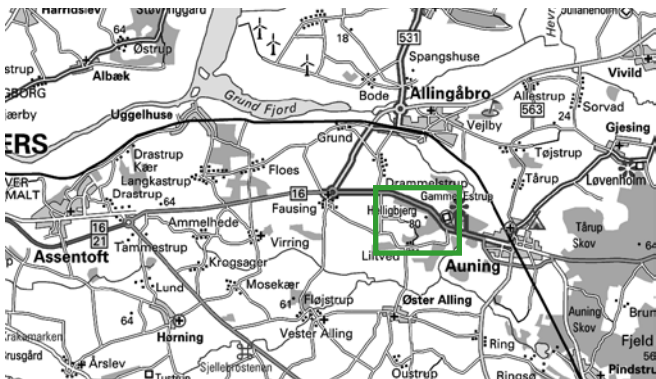
I Danmark dyrkes rug kun i mindre omfang og ofte på de sandede jorde. Rug har en grågrøn farve til den modnes. Stakkene - eller »hårene« på akset i toppen af planten er korte. Rug anvendes til foder og rugbrød.

Havre

Før i tiden blev der dyrket meget havre som foder til hestene. Umoden havre kendes på sin mørkegrønne farve og aksene, der sidder som små bjælder i toppen af planten. Havre bruges til foder, havregryn, müsli o.lign..

Raps

Rapsen er let at kende på sin gule farve, når den blomstrer. Rapsen kan blive over 2 meter høj. Af rapsens små sorte frø udvindes olie, der bruges til madolie, farve og lak. Olien kan også bruges til brændstof til biler og traktorer.

Sporet ved Gammel Estrup

Sporet ved Gammel Estrup ligger ca. 20 km øst for Randers. Tag evt. bus 214 mellem Randers og Grenå eller 212 mellem Randers og Ebeltoft. Den grønne firkant viser udsnit svarende til rutekortet på indersiderne.

GPS-kordinater til startpunktet: 56.43798, 10.34103.

PRAKTISKE OPLYSNINGER

Du er gæst på lodsejernes private ejendomme, og de har åbnet sporet for færdsel til fods. Sporet kan delvis være trampestier, og derfor kan årstiden og planternes vækst påvirke passagen.

SPØRG LANDMANDEN OG MUSEET

Har du spørgsmål om sporet og landskabet er du velkommen til at kontakte:

- Landmand, Jørgen Vest Rasmussen, tlf. 24 22 99 54
- Gammel Estrup Herregårdsmuseet, tlf. 86 48 30 01 eller www.gammelestrup.dk

KORTSIGNATURER - RUTEKORT

	Levende hegn		Jorddige
	Skrænt		Sti
	Jernbane		Markvej
	Vej		Rute

4 Henvi sning til forklaring

Projekt „Spor i Landskabet“ åbner markerede spor i hele landet.

Projektet har følgende samarbejdspartnere:

Danmarks Naturfredningsforening · Dansk Skovforening
Friluftsrådet · Kommunernes Landsfor. · Landbrug & Fødevarer
Landdistrikternes Fællesråd · Naturstyrelsen · Danmarks Jægerforbund. Støttet af Nordea-fonden og Miljøministeriet.

Tekst: Karen Schacht & Klaus Højbjerg · Tegninger: Michael Petersen

Yderligere oplysninger om „Spor i Landskabet“ fås hos:
Landbrug & Fødevarer, Axeltorv 3, 1609 København V
E-mail: spor@lf.dk

WWW.SPOR.DK

SPOR0482. LFA. 3/2015

SPOR I
LANDSKABET

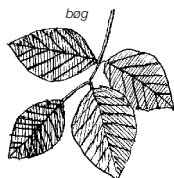
VELKOMMEN TIL SPORET VED GAMMEL ESTRUP

Den afmærkede rute er ca. 5½ km lang. Der er bænke undervejs for et hvil, hvor udsigten eller stilheden kan nydes. Da sporet går gennem indhegninger med dyr, kan man ikke tage hunden med.

Herregården Gammel Estrup har fra 1340 til 1926, været ejet af slægterne Brock og Scheel. Adelslægtene har haft store rigdomme og været blandt de største jordbesiddere i Danmark. Nu sikrer museerne Gl. Estrups historie, både hvad angår adelslivet og landbrugsdriften.

1 BØGESKRÅNINGERNE

Skoven hørte indtil 1928 til Gammel Estrup, men ejes nu af Løvenholm Fonden. På de stejle skrånninger er det umuligt at drive agerbrug, og der har formodentlig altid været skov eller krat her. De gamle bøge kan være efterkommere af den oprindelige skov.

2 ISKÆLDEREN

På dette sted i skoven var en stenkælder, der tidligere blev brugt til opbevaring af is. Der er opsat en informationstavle ved Iskælderen, hvor man kan læse mere om stedet.

3 HERREGÅRDSMARKERNE

Nord for skoven og hovedvejen ses en del af det stor-slåede herregårdslandskab - store marker med lange læhegn. Her har mange mennesker været beskæftiget gennem tiderne med hestespand, såsædskurve, leer eller segl. Nu klarer de store maskiner arbejdet.

4 SKOVARBEJDERHUSET

Mikkelsdalshuset er et godt eksempel på de mange funktionærboliger, som godserne opførte i slutningen af 1800-tallet og starten af 1900-tallet. Det solide materialevalg og ensrettede udtryk signalerede herregårdens særegenhed og status. Boliger som denne udgør derfor en værdifuld del af den danske herregårdshistorie, som dog ofte er overset. Huset er i dag indrettet, som det kunne have set ud i 1933, hvor skovarbejderen Niels Brøsted og hans familie flyttede ind.

I 2014 har Gammel Estrup – Herregårdsmuseet restaureret og rekonstrueret Mikkelsdalshuset og dets inventar på baggrund af gamle billeder og interviews med efterkommere af familien Brøsted.

5 GRAVHØJE

Gravhøjene er fredede fortidsminder. Fra højene er der mod nord udsigt over Allingåbro og Grund Fjord. Mod syd ses husmandsudstykningserne fra 1920'erne langs rette nord/syd- og øst/vestgående veje. I dag sammenlægges jorden atter i større enheder, enten ved handel eller forpagtning.

6 LANDBRUGET OMKRING SPORET

Landskabet har gennem tiden forandret sig. For mindre end 100 år siden var dette område store marker, som tilhørte herregården Gammel Estrup. Omkring 1920 og frem, blev der bygget små statshusmandsbrug i området. Årsagen var lensafløsningsloven af 1919, hvor staten overtog dele af

godsernes jord til udstykning.

Med tiden er landbrugene igen vokset og nu er der kun 2-3 landbrug tilbage i Lundby. Følg skellet mod asfaltervej og forestil dig, at der var heste, køer, grise og høns på alle gårdene. Sådan var det for et par generationer siden. Bemærk så stilheden i dag. Der er stadig produktion af fødevarer, men om nogle år er det hele måske skov igen. Alt sammen sket inden for 100 år.

7 LANGS STENDIGET

Det sydvendte skovbryn med stendiget er et yndet levested for smådyr som firben, stålorm, mus og lækat. På den sidste del af turen passerer et gravsted, hvor familiedlemmer fra slægten Scheel er begravet.

